

«۷۳۹»

کوروش بزرگ

پادشاه باستانی ایران

گرد آفریننده
تورج دریایی

ترجمه
آذردخت جلیلیان

سرشناسه: دریایی، تورج ۱۳۴۶-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور: کوروش بزرگ (پادشاه باستانی ایران)/ گردآورنده تورج دریایی؛ ترجمه
آذردخت جلیلیان.

مشخصات نشر: تهران: توس، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۵-۷۳۸-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Cyrus great: an ancient Iranian king, 2013

یادداشت: کتابنامه

یادداشت: نمایه

موضوع: کوروش هخامنشی، شاه ایران، - ۵۲۹ ق.م. سرگذشتنامه

موضوع: ایران -- تاریخ -- هخامنشیان، ۳۳۰-۵۵۸ ق.م. مقاله‌ها و خطابه‌ها

شماره افزوده: جلیلیان، آذردخت، ۱۳۶۰-، مترجم

ده‌بند: گروه: ۱۳۹۲ ۵۴/۳۶/DSR

ده‌بند: دیویی: ۹۵۵/۰۱۵۰۹۲

شابک ملی: ۳۴۰۶۶۸۶

کوروش بزرگ

یا نام باستانی ایران

تورج دریایی

ترجمه: آذردخت جلیلیان

صفحه‌آرایی (توس): ۱۰۰۰

چاپ اول: بهار ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: حیدری

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۵-۷۳۸-۸

کلیه حقوق چاپ و انتشار این اثر به هر صورت محفوظ و مخصوص انتشارات توس است.

دفتر مرکزی: خیابان دانشگاه، بن بست پورجوادی، پلاک ۵ - تلفن: ۶۶۴۹۱۴۴۵

مرکز فروش: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۸ - تلفن: ۶۶۴۶۱۰۰۷

نشانی اینترنتی: www.toospub.com پست الکترونیک: info@toospub.com

فهرست

.....	سخن آغازین	۷
.....	تألیفات	۹
.....	مقدمه	۱۰
.....	فصل ۱. کوروش بزرگ / پیر بریان	۱۱
.....	کتابنامه	۲۰
.....	فصل ۲. مذهب کوروش بزرگ / تورج دریایی	۲۱
.....	کتابنامه	۲۸
.....	فصل ۳. سفر به پاسارگاد / علی محمدی	۲۹
.....	کتابنامه	۳۷
.....	فصل ۴. قالب، زبان و محتوای استوانه کوروش / شیرو ولفگانگ استولپر	۳۹
.....	فصل ۵. کوروش و پاسارگاد / دیوید استروم	۴۹
.....	کتابنامه	۶۷
.....	فصل ۶. ترجمه انگلیسی استوانه کوروش / اروینگ فینکل	۶۹
.....	فصل ۷. ترجمه متن استوانه کوروش بزرگ / شاهرخ رزمجو	۷۵
.....	فهرست نویسندگان	۸۱
.....	نمایه	۸۲

سخن آغازین

کوروش بزرگ جایگاه ویژه‌ای در تاریخ تمدن دارد. ارزش‌های انسان‌دوستانه او همچون آزادی برای همه انسان‌ها، احترام به تفاوت‌های فرهنگی و مذهبی و آگاهی از این حقیقت که تو را دوست داشته باشند، بهتر از آن است که از تو ترسند، ویژگی‌های قابل توجه برای هر فرمانروایی است. با وجود این، چنین باورهایی برای کسی که ۲۶۰۰ سال پیش زندگی می‌کرده است، به راستی بی‌مانند هستند.

ارزش‌ها و اندیشه‌های کوروش در فرمانروایی از دیرگاه الهام‌بخش رهبران و اندیشمندان سیاسی جهان بوده است، از جمله بنیان‌گذاران آمریکا که در نوشتن قانون اساسی ایالات متحده از این آرمان‌ها استفاده کرده‌اند. بعدها نسخه‌ای از استوانه کوروش به عنوان یادآور استیلا و نمونه از حقوق بشر بر سر در سازمان ملل متحد آویخته شد.

از این رو، در سال ۲۰۱۳ میلادی، در نخستین سفر استوانه کوروش به ایالات متحده - و به لس‌آنجلس -، کانون بزرگ‌ترین اجتماع ایرانیان مهاجر، بنیاد فرهنگ به راستی افتخار داشته است که چنین به‌هنگام کتابخانه‌ای به نام این مرد بزرگ و اندیشه‌های او اختصاص دهد. در گردآوری این کتاب، بخش را مدیون گروه برجسته‌ای از دانشمندانی می‌دانیم که موافقت کردند مقاله‌های خود را درباره کوروش بزرگ بنویسند و این کتاب را پدید آورند.

رسالت بنیاد فرهنگ، بزرگداشت و ارج گذاشتن به هنر و فرهنگ ایران است که سود آن به همه جامعه می‌رسد و این کتاب یادبودی هم در راستای همین هدف فراهم آمده است.

علی رازی

رئیس بنیاد فرهنگ

پیشگفتار

ایرانیان باستان در دوره هخامنشی کوروش بزرگ را می‌شناختند و او را پدر شاهنشاهی می‌دانستند. بعدها به دلایلی که خارج از موضوع این کتاب است ایرانیان، خاطره هخامنشیان و کوروش بزرگ را از یاد بُردند و تنها در آغاز سده بیستم به تدریج متوجه شدند که این شاهنشاهی بزرگ و بنیان‌گذار آن آگاه شوند. این آگاهی به واسطه کوشش‌های علمی دانشمندان اروپایی به دست آمد که از منابع یونانی و رومی دستی داشتند و به باستان‌شناسی علاقمند بودند. به تدریج دانشمندان اروپایی، کوروش در میان فرمانروایان باستانی و اهمیت او برای ایرانیان و همچنین برای تاریخ جهانی آگاه شدند.

کوروش در نزدیک به بیست سال توانست نخستین شاهنشاهی بزرگ جهان در دوران باستان را به وجود آورد. برای نخستین بار سرزمین‌هایی از فلات ایران تا مدیترانه یکپارچه شدند و این تقویت شده ادامه یافت. مهارت‌های نظامی و سیاسی کوروش دلیل موفقیت‌های بی‌شمار او بود. شخصیت و توانایی‌های او در متن‌هایی همچون عهد عتیق و کوروش‌نامه بازتاب یافته است. یهودی‌ها، بابلی‌ها و یونانی‌ها گزارش‌های ستایش‌انگیزی درباره کوروش بزرگ برای ما به جای گذاشته‌اند و حتی اگر همه آنها حقیقت محض نباشد، نقطه مشترک در این سنت‌ها به یک پادشاه بسیار ویژه و یگانه اشاره دارد؛ پادشاهی که پیش از اسکندر مقدونی توانست یک شاهنشاهی را به وجود آورد که مردمان گوناگون در آن در صلح و سازگاری نسبی زندگی می‌کردند. در شاهنشاهی کوروش باستانی که نیازهای طبیعی نظام شاهنشاهی برآورده می‌شد، به آزادی مذهبی و فرهنگی احترام گذاشته می‌شد و سنت‌های محلی به همان شکل حفظ می‌شدند. ایالت‌ها و مردمی که در آنجا زندگی می‌کردند از رفاه اقتصادی شاهنشاهی هخامنشی سود بسیار می‌بردند. این‌ها دستاوردهای کوروش بزرگ در جهان باستان است.

پنج مقاله این کتاب، زندگی کوروش بزرگ را مورد مطالعه قرار می‌دهد. پیر بریان، زندگی کوروش را بررسی می‌کند و به این موضوع می‌پردازد که او چگونه توانسته است از ایالت فارس، نخستین شاهنشاهی بزرگ باستان را پدید آورد. تورج دریایی، به بردباری مذهبی کوروش در رفتار با مردمان گوناگون، و همچنین به مسأله جالب‌تر خاستگاه باورهای مذهبی خود کوروش پرداخته است. علی موسوی، به مطالعه اهمیت ماندگار بناهای یادبود کوروش در تاریخ ایران می‌پردازد. اگرچه ساختمان و مکان پاسارگاد، پایتخت کوروش، زمانی فراموش شده بود، اما مردم هنوز به آن احترام می‌گذارند و برای آن ارزش بسیار قائلند. متیو افگان، استوانه کوروش را با توجه به محتوا، اهداف و مضمون آن و نیز هندی‌ها و تفاوت‌های آن با دیگر استوانه‌های میان‌رودان مورد بررسی قرار می‌دهد. یوگیا سوناخ، مرکز جهان کوروش یعنی پاسارگاد را مطالعه می‌کند. منابع مربوط به منابع استان‌شناختی با هم جمع شده‌اند تا مکانی را که کاخ، باغ‌ها و آرامگاه کوروش در آن ساخته شده است، زنده کنند. در پایان ترجمه جدید انگلیسی و فارسی استوانه کوروش از اروینگک فینکل و شاهرخ رزمجو آمده است.

هدف این کتاب ارائه توصیفی خالص و البته علمی از کوروش به دست متخصصین حوزه مطالعات ایران باستان برای خوانندگان عام است. انتشار این کتاب با پشتیبانی بنیاد فرهنگ امکان‌پذیر شد. از سام اتوری و کیت تریگلیا برای طراحی و ویراستاری این کتاب سپاسگزاری می‌شود. به ویژه از شازاد قنبری سپاسگزارم که انتشار این کتاب درباره کوروش بنیاد را امکان ساخت. از انتشارات افشار نیز برای چاپ این کتاب سپاسگزارم.